

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce: **P.V.N.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad štolou č. 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1.11.2012, č.j. OAM-294/ZA-ZA06-ZA09-R2-2011, ve věci udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. K žalobě uvedl, že má za to, že v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil žalovaný § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, 3, 4, § 68 odst. 3 zák.č. 500/2004. Dále dle jeho názoru žalovaný porušil § 12 – 14a zákona o azylu, článek 4

odst. 3, 4, 5, článek 7 odst. 2 Směrnice Rady 2004/83/ES a dále články 15, 16 a 18 téže Směrnice, jakož i článek 8 odst. 2 písm. b/ Směrnice Rady 2005/85/ES a další ustanovení.

Vzhledem k tomu, že podání žalobce nebylo možno projednat, když nebylo zřejmé, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů považuje napadený výrok rozhodnutí za nezákonný nebo nicotný, usnesením ze dne 19.3.2013 č.j. 63Az 11/2012-12 byl žalobce vyzván k odstranění vad žaloby ze dne 11.12.2012 a k doplnění žalobních bodů.

Podáním ze dne 8.4.2013 žalobce doplnil žalobní body, přičemž uvedl, že správní orgán se nezabýval jeho obavou z návratu do Vietnamu. Není mu jasné, jaké poznatky načerpal správní orgán ze zpráv o zemi původu, které použil, jak je hodnotil a jak uvedené zprávy souvisí s výsledkem řízení. Dle jeho názoru není jasné, zda a jak správní orgán zjistil skutkový stav, resp. zda zjistil, jaká je situace ve Vietnamu. Připomenul, že důkazní břemeno v azylovém řízení leží především na správním orgánu. Uvedl, že situace ve vietnamské justici je nyní taková, že policie často postupuje velmi brutálně, je běžné být zadržen a některé případy dokonce končí smrtí zadržených. Poukazoval na to, že Česká republika je vázána Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a svobod a uvedl, že z tohoto důvodu se domnívá, že splňuje i podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 22.4.2013 popřel žalovaný oprávněnost všech námitek. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany a výpovědi žalobce. Zdůraznil, že žalobci se v řízení o udělení mezinárodní ochrany dostalo možnosti plného vyjádření, jakož i příslušného poučení. Správní orgán dostal svým povinností a kladenými otázkami vedl žadatele k pravdivému a úplnému vysvětlení jeho důvodů odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dotazy, na které odpovídal v rámci pohovoru, mu byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny možné azylově relevantní skutečnosti. V odpovědích nebyl navrhovatel omezován. S protokolem o pohovoru byl žalobce seznámen. Nevyjádřil žádná doplnění, nežádal změny a s obsahem protokolu o pohovoru souhlasil. Správnost přetlumočeného textu stvrdil svým podpisem. Zdůraznil, že porovnal výpovědi žalobce s dostatečným množstvím aktuálních a reprezentativních informací o zemi původu. Tyto s pečlivostí zvážil a v rozhodnutí je citoval. Žalobce měl možnost před vydáním rozhodnutí s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí se seznámit a vyjádřit se k nim. Sám nedodal žádné listinné důkazy jako podklady pro vydání rozhodnutí, ani neupřesnil, jaké podklady nutné pro vydání rozhodnutí si měl žalovaný opatřit.

Žalovaný plně odkázal na závěry vydaného rozhodnutí a pro jistotu opakoval, že se případem žalobce zabýval individuálně, posoudil subjektivní složku jeho obav na podkladě objektivních skutečností a nedošel k závěru, že by navrhovatel byl pronásledován ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. V případě žalobce nebylo prokázáno, že by byl pronásledován z azylově relevantních důvodů či že by

mohl pocítovat odůvodněné obavy z pronásledování ze strany státních institucí či ze strany soukromých osob, před kterými ho stát není schopen ochránit. Skutečnost, že se obává věřitelů, kteří na něj mohou podat žalobu za nesplacený dluh, nezakládá důvod k udělení azylu. Žalobcovy obavy z justice v této souvislosti nelze podřadit pod důvody k udělení azylu. Žalovaný uvedl, že je třeba rozlišovat potrestání dle obecného práva v souvislosti s dluhy a uvěznění z azylově relevantních důvodů, které žalobci v žádném případě nehrozí.

Žalovaný též uvedl, že posoudil žalobcův návrat do vlasti ve smyslu non – refoulement dle ust. § 14a zákona o azylu. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a uvedl, že žalobci nehrozí v případě návratu vážná újma a proto nelze dojít k závěru o naplnění podmínek k udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a a 14b zákona o azylu.

II.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 1.11.2012, č.j. OAM-294/ZA-ZA06-ZA09-R2-2011 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Krajský soud tak zjistil, že připojený správní spis obsahuje:

1) Žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, sepsanou vlastní rukou žalobce dne 13.10.2011, ve které žalobce uvedl, že přijel kvůli životu ve Vietnamu. Pracoval velmi namáhavě, ale život rodiny byl stále velmi těžký. Proto se rozhodl vypůjčit si peníze, aby odjel do Česka s cílem zlepšit si svůj život a pak sem převézt manželku a děti a žít společně. Ještě si ani nevydělal peníze na zaplacení dluhu ve Vietnamu, přišel o doklady, protože nedostal nějakou písemnost. Platil veškeré pojištění a daně. Doufá, že mu bude umožněno, aby měl azylové doklady a pak mohl brzy jít vydělávat peníze nejdříve pro sebe a pak pro rodinu, manželku a děti. Nechce se vrátit do Vietnamu. Cítí, že život doma je příliš těžký a nezajišťuje živobytí. Navíc ještě stále ve Vietnamu dluží peníze, proto se nemůže vrátit. Jestli se vrátí, dojde k ohrožení života. Cítí, že lidská práva tam nejsou na vysoké úrovni, formality s doklady jsou složité a způsobí hodně potíží. Rozhodl se, že se do Vietnamu nechce vrátit. Jestli se vrátí, tak až tady bude opravdu dobře pracovat a bude mít peníze, pojedete navštívit svou starou matku. Chce tady pracovat a pak sem přivést ženu a děti.

2) Žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, sepsanou odborem azylové a migrační politiky, pracoviště Zastávka u Brna dne 13.10.2011. Žadatel uvedl, že cestovní pas ztratil na konci roku 2010 v ČR. Ve Vietnamu pracoval jako zedník asi 6 let, montážní dělník asi rok, zemědělec asi 3 měsíce. Vlast opustil asi 4.7.2008. Odjel za účelem lepší práce v ČR. Nelíbil se mu život ve Vietnamu, např. s vyřizováním na úradech. Jiné důvody odjezdu neměl. Do ČR cestoval letecky přes Koreu, na cestovní pas a české vízum za účelem podnikání. Žádá o udělení

mezinárodní ochrany v ČR z důvodu, že v ČR nemá pobyt, ale chce zde zůstat, najít si práci, aby vydělával a zaplatil dluhy ve Vietnamu. Před odletem do ČR si půjčil asi 10.000 dolarů a od té doby musí platit i úroky. Peníze si půjčil k vyřizování dokladů, aby mohl přijet do ČR. Poté by chtěl přivést manželku a syna. Za dobu svého pobytu v cizině navázal spojení se zastupitelským úřadem své vlasti koncem roku 2008 za účelem získání nového cestovního pasu, který byl mu vydán. Nemůže se vrátit do Vietnamu, protože by nemohl zaplatit dluh a jeho život by byl proto ohrožen.

3) Protokol o pohovoru s žalobcem k důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR ze dne 25.10.2011, sepsaný odborem azylové a migrační politiky MV ČR, pracoviště Zastávka u Brna. Žalobce do protokolu uvedl, že dokončil střední školu s maturitou. Pak se oženil. Ve Vietnamu žil průměrným životem, cítil se tam nesvobodně. Když chce někdo vycestovat jinam za lepšími životními podmínkami, není to možné. Státní orgány neposkytují dostatek možností a informací, jak cestovat za lepšími životními podmínkami, třeba do zahraničí. Když přišel na úřad, dělali mu překážky, čekali úplatek. Když ztratil maturitní vysvědčení a také občanský průkaz a žádal o vydání nových dokladů, musel dávat úplatky. Nechtěl na vojnu, protože měl nemocnou matku. Musel zaplatit pokutu. Dostal výměr pokuty, zaplatil hotově. Nedostal žádné potvrzení o zaplacení. Nebyl si jistý, zda to šlo do státní pokladny, nebo to byl úplatek. Před odchodem do ČR pracoval na své vlastní půdě a pak byl pomocný zedník. Byla to trvalá práce, ale ne na stejném místě. Do ČR cestoval na pracovní vízum podle smlouvy se z prostředkovatelskou agenturou. Důvodem jeho odjezdu z vlasti je i skutečnost, že se mu nelíbil politický systém ve Vietnamu. Jedna vládnoucí strana není demokracie. Pro to, aby se ve Vietnamu změnil politický systém, nic nedělal. V ČR měl nejdříve pracovní vízum, pracoval v Auto Škoda Mladá Boleslav do prosince 2008. Když ztratil práci, změnil si je za vízum za účelem podnikání. Pak mu cizinecká policie sdělila, že má pobyt ukončený, dostal vyhoštění a zákaz pobytu v ČR na jeden rok. Jednou si nevyzvedl doporučený dopis, neví, co tam bylo napsáno. Doručovací adresu měl v C., pobýval v P., proto si dopis nevyzvedl. Státní orgán ČR mu doručoval dopis i na adresu do Vietnamu, ten nebyl doručen, vrátil se zpět do ČR. V ČR pobýval nelegálně od března 2011 dosud. O tom, že požádá o mezinárodní ochranu, začal uvažovat od srpna 2011. Žije v ČR nelegálně, nikdo mu nechce poskytnout práci. Potřebuje získat doklady k pobytu a žádost o mezinárodní ochranu byla poslední možností, jak si legalizovat pobyt v ČR. Do vlasti se nemůže vrátit kvůli dluhu, který je velký a nemá ho splacený. Kdyby věřitelé věděli, že se vrací bez peněz, byl by z jejich strany ohrožen život jeho i jeho manželky, v ČR má příbuzné z manželčiny strany. Mají povolení k trvalému pobytu. Podnikají a mladší příslušníci rodiny ještě studují.

4) Rozhodnutí ze dne 1.11.2012, č.j. OAM-294/ZA-ZA06-ZA09-R2-2011, kterým žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o azylu) neuděluje, mimo jiné s odůvodněním, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobce jako důvod svého odchodu z vlasti uvedl vycestování za prací na základě

pracovního víza a za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu snahu o legalizaci svého dalšího pobytu na území ČR. Návrat do země původu spojoval s obavou z věřitelů, neboť nemá prostředky na uhrazení dluhu vzniklého v souvislosti s cestou do ČR.

Žalovaný uvedl, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, národnosti Kinh a vyznává buddhismus. Je ženatý a manželka se synem žijí ve Vietnamu, stejně jako jeho matka a sestra. Nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Vlast opustil v červenci 2008, odjel za lepší práci do České republiky. Do ČR přicestoval letecky, na základě českého víza za účelem podnikání. Od svého příjezdu území ČR neopustil. ČR je jeho cílovou zemí. Chce zde získat legální pobyt, vydělat peníze a poté sem přivést svoji rodinu. V minulosti nikdy o mezinárodní ochranu nežádal. Nyní se tak rozhodl, protože nemá cestovní doklad, nemá v ČR povolen pobyt, ale přesto zde chce zůstat. Potřebuje vydělat peníze a zaplatit dluhy, které mu zůstaly v zemi původu. Z dlužné částky, včetně úroků, mu zbývá zaplatit ještě asi polovina, což představuje 10.000 USD. V případě návratu do vlasti se obává svých věřitelů.

Vzhledem k tomu, že žadatel nedoložil v průběhu řízení o mezinárodní ochraně žádné platné doklady osvědčující jeho totožnost a státní příslušnost, přijal správní orgán rozhodující ve věci jako dostatečné ke zjištění totožnosti a státní příslušnosti jmenovaného jeho čestné prohlášení ze dne 13.10.2011. V průběhu řízení jmenovaný předložil k nahlédnutí občanský průkaz Vietnamské socialistické republiky a ověřený opis rodného listu.

Dále žalovaný uvedl, že pohovor ze dne 25.10.2011 byl veden na žádost dotyčného ve vietnamském jazyce za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka. Žadatel uvedl, že cestoval na základě pracovního víza. Do prosince roku 2008 pracoval ve firmě Škoda Mladá Boleslav. Když přišel o práci, začal samostatně podnikat. Toto tvrzení upřesnil tak, že i v době, kdy měl vydáno podnikatelské vízum, v březnu 2011 mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu ukončeno. Nějaký čas poté pobýval na území ČR nelegálně a v říjnu 2011 se rozhodl požádat o mezinárodní ochranu. Potvrdil, že hlavním důvodem k odjezdu z vlasti byla pracovní příležitost v ČR. Žádost o mezinárodní ochranu podal po více než tříletém pobytu v ČR, protože se mu tady líbí, chce tady i dál žít a především pracovat, aby mohl splatit dluh, který mu vznikl ve vlasti v souvislosti s odjezdem do ČR. Do vlasti se nechce vrátit, neboť se obává ohrožení života ze strany svých věřitelů. Před odjezdem neměl ve vlasti žádné problémy se státními orgány, pouze nebyl spokojen s jednáním úředníků. Nelíbí se mu ani současné politické vedení jeho vlasti.

Správní orgán uvedl, že rozhodnutím Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR č.j. OAM-294/ZA-ZA06-ZA09-2011 ze dne 1.11.2011 byla žádost o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f/ zák.č. 325/1999 Sb. Proti tomuto rozhodnutí podal jmenovaný žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který rozsudkem č.j. 56Az

60/2011-22 ze dne 4.4.2012 napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost spočívající v porušení ust. § 3 odst. 3 správního řádu.

Žalovaný citoval příslušná ustanovení zákona o azylu, tj. ust. § 28, 12 písm. a/ a b/, 13, 14 a 14a/, b/ zákona o azylu. Dospěl k závěru, že žadatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Správní orgán nedospěl k závěru, že by jmenovaný byl v zemi původu pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a/ zákona o azylu. Dále pak dospěl k závěru, že dotyčnému azylově relevantní pronásledování v případě návratu do vlasti nehrozí. Správní orgán dospěl k závěru, že žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 a/ a b/ zákona o azylu, ale ani podle § 13, 14, 14a/ a 14b/ zákona o azylu. Správní orgán přitom odkázal jak na výpovědi žalobce, tak na informace, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu.

5) Rozhodnutím ze dne 1.11.2011 žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f/ zák.č. 325/99 Sb. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Brně. Domáhal se zrušení rozhodnutí. Po provedeném řízení Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 4.4.2012 č.j. 56Az 60/2011-22 napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozhodnutí krajský soud mimo jiné uvedl, že žalobce přicestoval z Vietnamu do ČR pouze za účelem zlepšení si své ekonomické situace a protože chtěl žít svobodněji. Krajský soud v Brně v odůvodnění svého rozhodnutí mimo jiné uvedl, že žalovaný prokázal, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1.11.2011 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, a to proto, že žalovaný neposuzoval otázku udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 20.4.2012.

6) Do protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území ČR sepsaného 25.10.2011 v PřS Zastávka žalobce uvedl, že údaje uvedené v žádosti o udělení azylu jsou správné. Doplnil, že ve Vietnamu žil průměrným životem. Cítil se tam nesvobodně. Hlavním důvodem, proč přijel do ČR, bylo, aby si zlepšil životní situaci svou i své rodiny. Nesvobodně se cítil proto, že Vietnam není právní stát a není tam rovnost pro všechny. Když chce někdo cestovat jinam, za lepšími životními podmínkami, není to možné. Státní orgány neposkytují dostatek možností a informací, jak cestovat za lepšími životními podmínkami, třeba do zahraničí. Je možnost přestěhovat se všude v rámci Vietnamu. Když přišel na úřad, dělali mu překážky, čekali na úplatek. Uvedl, že muž musí ve Vietnamu vykonat základní vojenskou službu. Nechtěl na vojnu, protože měl nemocnou matku. Musel zaplatit pokutu. Zaplatil hotově, nedostal ale žádné potvrzení o zaplacení. Nebyl si jistý, zda to šlo do státní pokladny nebo to byl úplatek. Před odchodem do ČR pracoval jako

samostatný rolník na vlastní půdě a pak byl pomocný zedník. Když připravoval doklady pro práci do ČR, chyběly mu doklady maturitní vysvědčení a občanský průkaz. Věděl, že si může požádat o opis. Řekli si o úplatek 500 dongů a teprve pak získal vysvědčení. Do ČR cestoval podle smlouvy se zprostředkovatelskou agenturou. Uvedl, že se mu nelíbí politický systém ve Vietnamu, jedna vládnoucí strana není demokracie. Proto, aby se ve Vietnamu změnil politický systém, nic nedělal. Do ČR přijel pracovat a sám sebe osvobodit od problémů a nepříjemností, které měl ve Vietnamu. ČR si vybral proto, že tady už měl příbuznou. Cítí se tady svobodněji, ač nejsou úplně splněny jeho představy. Nejdříve měl pracovní vízum, pak si vyměnil vízum za účelem podnikání. Když ztratil práci, změnil podnikání. Cizinecká policie mu sdělila, že má pobyt ukončený. Dostal vyhoštění a zákaz pobytu v ČR na jeden rok. Nevěděl, proč mu ukončili pobyt. Neměl žádný problém, jenom to, že si jednou nevyzvedl doporučený dopis. Měl doručovací adresu v Chrastavě a pobýval v Praze. Státní orgán ČR mu doručoval dopis i na adresu ve Vietnamu, ten též nebyl doručen. V ČR je nelegálně od března 2011. Když žije v ČR nelegálně, nikdo mu nechce poskytnout práci. Potřebuje získat doklady k pobytu a žádost o mezinárodní ochranu byla poslední možností, jak si legalizovat pobyt v ČR. Nemůže se vrátit kvůli dluhu, který nemá splacený. Pokud by věřitelé věděli, že se vrací bez peněz, byl by z jejich strany ohrožen jeho život i život manželky. V roce 2008 ztratil cestovní pas. Musel jít žádat na zastupitelský úřad Vietnamu v ČR o vydání nového pasu. Musel zaplatit přes nelegální zprostředkovatelskou službu 20.000,- Kč. Peníze platil osobě, která to zprostředkovala. Pokud by dostal mezinárodní ochranu, snažil by se plně integrovat do společnosti ČR. Pak by pozval za účelem sloučení rodiny manželku a syna. K dotazu, zda chce doložit na podporu svých tvrzení nějaké doklady, dokumenty či jiné materiály žalobce sdělil, že žádné doklady k doplnění nemá.

7) Protokol o pohovoru s žalobcem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, sepsaný v Příjímacím středisku Zastávka dne 2.8.2012, v němž žalobce uvedl, že trvá na svých výpovědích, které uvedl v pohovoru v říjnu 2011. V jeho případě se nic nezměnilo. Dostal informace, že mu stále vyhrožují a vymáhají dluhy, které má v zemi původu. Věřitelé chtějí, aby zaplatil dluhy. Dostal od věřitelů informaci, že na něj podají žalobu. Hrozí, že by mohl být zabaven majetek rodičů a dalších příbuzných. Ve Vietnamu se takový soud nekonal, ale věřitelé mu vyhrožují, že pokud dluhy nezaplatí, podají na něj žalobu na soud. S věřiteli komunikuje prostřednictvím manželky. Uvedl, že peníze dával vojenskému zástupci v obci jako úplatek, aby už nebyl zván k nástupu ZVS. Na vojnu jít nechtěl. Potvrzení o zaplacení pokuty nedostal. Sdělil, že když člověk ve Vietnamu něco potřebuje, může toho dosáhnout zaplacením úplatku (to není dobře, není to rovné postavení). Uvedl též, že na vietnamské ambasádě v ČR byl mu vydán přednostně cestovní doklad, během 24 hodin, což zařídil zprostředkovatel. Domníval se, že úředníci brali od zprostředkovatele nějaký úplatek. Dle jeho názoru by státní orgány měly umožnit svým občanům, aby mohli cestovat do zahraničí buď na vízum turistické nebo pracovní nebo studijní cestu. K tomu by měly občanům poskytnout úplné a přesné informace o situaci v zahraničí, v zemi do níž chce občan cestovat. Když chtěl cestovat, neměl žádný problém se státními orgány, jel na základě pracovního víza

a z prostředkovatelská firma mu vyřídila všechno (pracovní povolení, doklad). V případě návratu do vlasti by měl hodně problémů. Nemůže vyrovnat své dluhy vůči věřitelům a pokud je neuhradí, možná jej ohrozí i na životě. Hledali by jej a vymáhali by své peníze. Jeho přání je v ČR zůstat, pracovat a vydělat si nějaké peníze, aby mohl vyrovnat své dluhy.

8) - Zprávu o dodržování lidských práv za rok 2009 MZV USA ze dne 11.3.2010, ze které vyplývá, že Vietnamská socialistická republika, v níž žije přibližně 87 mil. obyvatel je autoritářským státem, v němž vládne komunistická strana Vietnamu. Výsledky vlády v oblasti lidských práv byly nadále problematické.

9) - Informaci Infobanky ČTK, Země světa, týkající se Vietnamu, dle kterého 25.7.2011 se prezidentem Vietnamu stal Truong Tan Sang. Národní shromáždění tohoto jediného uchazeče schválilo 97 % hlasů. O den později byl na další 5-ti leté období schválen dosavadní premiér Nguyen Tan Dung. Jeho nový kabinet odsouhlasil kabinet 1.8.

10) - Informace MZV č.j. 106941/2011-LPTP ze dne 7.7.2011, dle které Ministerstvo zahraničních věcí ČR nemá informace o tom, že by byli občané Vietnamské socialistické republiky v případě návratu do vlasti postihováni za nelegální opuštění státu, popř. za podání žádosti o mezinárodní ochranu. Oficiální vládní politikou Vietnamské socialistické republiky je mimo jiné migrace vietnamských občanů do zahraničí. Dle názoru zastupitelského úřadu ČR v Hanoji by neměl vietnamský občan při návratu do své vlasti čelit postihu za nelegální migraci či podání žádosti o mezinárodní ochranu, pokud se nejedná o spisovatele, bloggera, politického aktivistu či osobu jinou formou kritizující současný režim.

III.

Výčet důvodů pro poskytnutí azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu je taxativně vymezen, a jiné než tam uvedené důvody nezakládají důvod pro udělení azylu. Podle výše citovaného ustanovení se azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pak v souladu s ust. § 2 odst.8 pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

Podle odst. 9 téhož ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy (§ 14a) se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla

osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Za pronásledování nebo vážnou újmu se nepovažuje (odst.10 cit. ustanovení), může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu.

Podle § 13 odst.1 z.č. 325/199 Sb. rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Rodinným příslušníkem se podle odst. 2 téhož ustanovení pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner azylanta,
- b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,
- c) rodič azylanta mladšího 18 let,
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 13, nebo
- e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.

Podle odst. 3 předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny partnerovi azylanta je trvání partnerství před udělením azylu azylantovi.

Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14).

Podle § 14a odst. 1 z.č. 325/1999 Sb. doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle odst. 2 tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 shora cit. zákona rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Podle odst. 2 rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 13, nebo
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Podle odst. 3 předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci.

Podle čl. 6 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29.4.2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) „mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří

- a) stát;
- b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu;
- c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, které jsou uvedeny v článku 7“.

Podle čl.7 odst. 1 kvalifikační směrnice „ochranu mohou poskytovat

- a) stát nebo
- b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které ovládají stát nebo podstatnou část území státu“.

Podle čl.7 odst. 2 kvalifikační směrnice se „má... zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odstavci 1 čl.7 směrnice učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup“.

IV.

Ze všech procesních úkonů, učiněných žalobcem v tomto řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice soud zjistil, že neopustil zemi původu z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Bylo zjištěno, že žalobce opustil zemi původu proto, že využil možnosti pracovat v zahraničí – v ČR. Jak uvedl při pohovoru 2.8.2012, když chtěl cestovat, neměl žádný problém se státními orgány, jel na základě pracovního víza a z prostředkovatelská firma mu vyřídila všechno (pracovní povolení, doklad). Při pohovoru dne 25.10.2011 uvedl, že o tom, že požádá o mezinárodní ochranu začal uvažovat od srpna 2011, přičemž Vietnam opustil počátkem července 2008. Před odjezdem neměl ve vlasti žádné problémy se státními orgány, pouze nebyl spokojen s jednáním úředníků. Žádost o udělení mezinárodní ochrany nebyla podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky. Ostatně i v žalobě ze dne 18.11.2011, kterou žalobce podal proti žalovanému ve věci rozhodnutí žalovaného ze dne 1.11.2011 žalobce pod bodem 2 věta třetí a násl. uvedl „Žádost o udělení mezinárodní ochrany jsem podal 13.10.2011 z důvodu obavy návratu do Vietnamu. V zemi původu mám finanční závazky, které postupně splácím; mám však obavu, že kdybych přijel zpátky do Vietnamu, byl bych ohrožen na zdraví či životě věřiteli, případně bych byl účastníkem nerovného soudního procesu, kterého obsahem by bylo vymáhání dluhu. Podle zpráv a praktických skutečností bych byl ukrácen na svých právech a tím bych nemohl svůj dluh splatit“. K tomu soud dodává, že dluhy se musí splácet v každé zemi.

Žalobce též uvedl, že se mu nelíbí ani současné politické vedení jeho vlasti. To, že se žalobci nelíbí současné politické vedení v jeho vlasti, nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zvláště za situace, kdy žalobce svůj nesouhlas se současným politickým vedením v jeho vlasti nijak aktivně neprojevil, a tudíž ani nebyl za svůj případný postoj perzekuován.

Pokud žalobce naznačoval určité potíže při jednání s úředníky, jejich korupční jednání, pak soud uvádí, že takovéto potíže mohou nastat i v jiných zemích, s daleko vyspělejším demokratickým systémem.

Soud tedy uzavírá, že z výpovědi žalobce nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů významných pro azylové řízení. Skutečnost, že v případě návratu do vlasti může mít problémy se svými věřiteli, kterým neuhradil dluh, nelze důvodům pro udělení azylu

podřadit. Obavy žalobce, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštních zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu. Obecné tvrzení žalobce o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu z důvodu nesplácení dluhu, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení mezinárodní ochrany (srovnej rozsudek NSS č.j. 4Azs 129/2005-54 ze dne 10.2.2006). Původcem pronásledování a vážné újmy sice mohou být i soukromé osoby, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmou. V daném případě nebylo prokázáno pronásledování žalobce soukromými osobami. Pokud se soukromé osoby domáhají zaplacení dluhu tím, že žalobce či jeho rodinu, upomínají o zaplacení dluhu, nelze hovořit o pronásledování. Žalobce ani netvrdil, že se stát původu na případném pronásledování či možném vzniku vážné újmy podílí, popř., že by nebyl schopen či ochoten odpovídajícím způsobem zajistit jeho ochranu.

Z hlediska takto uplatněných důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany se krajský soud zcela ztotožňuje s právním názorem a závěrem žalovaného, že tyto důvody nelze podřadit pod některou z forem mezinárodní ochrany dle zákona č. 325/1999 Sb. Jak výše uvedeno, mezinárodní ochrana se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě posledního trvalého bydliště. Žádný z těchto důvodů žalobce v průběhu správního řízení neuváděl ani neprokazoval. Žalobce nepožádal o udělení mezinárodní ochrany v krátké době poté, co přicestoval do ČR, ale až poté, co dostal informaci, že mu jeho pobyt byl ukončen (jednou si nevyzvedl dopis). Legalizace pobytu v souvislosti se správním vyhoštěním a úmyslem dále pobývat na území ČR není důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.

Ani průtahy při vydání cestovního pasu nelze podřadit pod azylově relevantní důvody.

Žalobce v průběhu správního řízení o mezinárodní ochranu neuvedl skutková tvrzení relevantní pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až 14a zákona o azylu.

Žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, když se nejedná o manžela azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, rodiče azylanta mladšího 18 let ani o zletilou osobu odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Nejde ani o sloučení rodiny manžela azylanta, jehož manželství trvalo před udělením azylu azylantovi.

Pokud jde o udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, to je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem. Na azyl z humanitárních důvodů není právní nárok. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Žalobce nesplňuje podmínky doplňkové ochrany podle § 14a odst.1 z.č. 325/1999 Sb., neboť z dostupných informací nebylo zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je stáním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy (uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu). Vycestování žalobce není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Žalobce nesplňuje podmínky doplňkové ochrany podle ust. § 14b z.č. 325/1999 Sb., když se nejedná o rodinného příslušníka osoby požívající doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny.

Soud zdůrazňuje, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb. je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, ale jen z důvodů uvedených v zákoně o azylu.

Smyslem mezinárodní ochrany je poskytnout cizinci ochranu před takovými negativními jevy v zemi jeho původu, které lze podřadit některému z důvodů pro udělení azylu podle § 12 a násl. zákona o azylu, nebo některému z důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona (viz rozsudky NSS č.j. 6 Azs 12/2003-49 z 6.11.2009 a č.j. 9Azs 45/2009-94 z 18.3.2010).

Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území České republiky a nelze jej využívat jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec nesplňuje podmínky pro získání trvalého pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb. Snaha o legalizaci pobytu na území České republiky je sice důvodem pochopitelným, nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení

dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu ust. § 14 z.č. 325/1999 Sb.

Pokud žalobce uvedl, že žalovaný v průběhu správního řízení nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a neopatřil si pro vydání rozhodnutí odpovídající a dostatečné podklady a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a ani nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, kterým je zájem na řádném výkonu veřejné služby, pak krajský soud se s tímto názorem žalobce neztotožňuje a tyto námitky neshledal důvodnými. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav, a aby mohl posoudit důvodnost žádosti žalobce. Krajský soud se ztotožňuje s tvrzením žalovaného, že při posuzování žádosti žalobce postupoval v souladu s příslušnými právními normami a dbal na zachování všech práv žalobce garantovaných mu právním řádem České republiky. Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný se žádostí žalobce zabýval odpovědně a svědomitě, a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z pohovoru s žalobcem vyplývá, že mu byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k protokolu o výsledku, případně navrhl jeho doplnění.

Žalovaný tedy vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Napadené rozhodnutí proto soud považuje za přesvědčivé.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soud podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl žalobu jako nedůvodnou, přičemž rozhodoval v souladu s ust. § 51 s.ř.s. bez nařízení jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

pokračování

- 15 -

63Az 11/2012

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 29.8.2013

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně